

นางพิมพ์พัชร อริยะฉานกุล
นิติกร สำนักกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ ล. ๒๓/๒๕๖๐ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และการกระทำให้เปิดหรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (ละเมิดอำนาจศาล)

- นายทัตพงศ์ บุญภักดี ที่ ๑
- นางสาวสุลินี บุญภักดี ที่ ๒
- นายสมภพ บุญภักดี ที่ ๓
- นางสาวยุภา เสริมบุตร ที่ ๔
- นายยม คณาเดิม
- โดยนายณรงค์ คณาเดิม ผู้เข้าแทนที่คู่กรณีผู้ถึงแก่ความตาย ที่ ๕
- นายทีศน์พล สุขเกษม ที่ ๖
- นายชวลิต โรจน์วัฒนกุล ที่ ๗
- พันตำรวจเอก สาโรช ธรรมชาติ ที่ ๘
- นายวิชัย จันทรัตน์ ที่ ๙
- นายณัฏฐ์ สังข์โสภณ ที่ ๑๐
- เด็กชายพิชยะ สิงสาหัส โดยนางสาวสุลินี บุญภักดี ที่ ๑๑
- นางดุขฎิ กิจจาหาญ ที่ ๑๒
- นางสุนี เอกธีรจิตต์ ที่ ๑๓
- นางสุเดย์ ฟิลพอท ที่ ๑๔
- นางดารกา วงศ์ศิริ ที่ ๑๕
- นายกิจจจร ปัญญาติลก ที่ ๑๖
- นางเสาวณีย์ รุ่งขวัญศิริโรจน์ ที่ ๑๗
- นายนคร ปฐมวัฒน์ ที่ ๑๘
- นางประไพ โชติรัตน์ ที่ ๑๙
- นายคมจักร ศักดิ์ศรี ที่ ๒๐
- นายธรา นาวาผล ที่ ๒๑
- นายโกวิท เพ็งศรี ที่ ๒๒
- นางไขแสง สุวรรณศรี ที่ ๒๓
- นางสาววัลภา เอือกิติโรจน์ ที่ ๒๔
- นายประจวบ ภูพันธ์ ที่ ๒๕

ผู้ฟ้องคดี

ระหว่าง

- นายศรีสุวรรณ จรรยา
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ที่ ๑
- กรมการบินพลเรือน ที่ ๒
- กระทรวงคมนาคม ที่ ๓
- กระทรวงการคลัง ที่ ๔
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ๕
- คณะรัฐมนตรี ที่ ๖

ผู้ถูกกล่าวหา

ผู้ถูกฟ้องคดี

๑. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป

คดีนี้ นายศรีสุวรรณ จรรยา (ผู้ถูกกล่าวหา) เป็นผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ได้ยื่นคำอุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด โดยคำอุทธรณ์มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๑๑ มีข้อความว่า ในขณะเดียวกันพื้นที่ของกรุงเทพมหานครในเขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบกระเทือนโดยตรงด้านทิศเหนือของโครงการสนามบินสุวรรณภูมิ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ กลับละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติโดยชัดเจน แต่ทว่าศาลปกครองกลางกลับวินิจฉัยเชื่อถือในข้อมูลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๕) แต่เพียงหน่วยงานเดียวโดยไม่ไต่สวนหาข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ว่าสถาบันดังกล่าวเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงต่อกรณีพิพาทนี้ และเป็นสถาบันเดียวที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายเงินสนับสนุนให้กว่า ๒๑๔ ล้านบาท จากที่เคยเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่ออกมาคัดค้านโครงการสนามบินพิพาทแทนชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายและถูกละเมิดหลังจากสนามบินดังกล่าวเปิดทำการใหม่ แต่พอได้รับเงิน ๒๑๔ ล้านบาทจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปแล้ว สถาบันฯ ดังกล่าวก็ห่างหายจากความเดือดร้อนและเสียหายทั้งสิ้น แถมกลับมารับใช้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการสร้างตัวเลขของการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้แก่โครงการดังกล่าวให้ดูดีไปเสียทั้งสิ้น กรณีดังกล่าวศาลปกครองนำข้อมูลของหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้ถูกฟ้องคดีมาเป็นข้ออ้างในคำวินิจฉัยนั้นชอบแล้วหรือ

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๑๔ บรรทัดสุดท้าย ข้อความว่า เยี่ยงนี้ศาลปกครองกลางจะวินิจฉัยว่าผลกระทบทางเสียงและมลพิษทางอากาศในบริเวณพื้นที่โครงการพิพาทจึงยังไม่ถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร ใช้ตรรกะใดในการวินิจฉัย และศาลปกครองกลางยังวินิจฉัยก้าวล่วงไปอีกว่า และอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขปรับปรุงได้ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งศาลปกครองกลางเลือกที่จะเอามาตรการบางข้อมาวินิจฉัยช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องคดีให้รอดพ้นจากข้อพิพาทเท่านั้น หากแต่มิได้นำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ ได้มีมติให้ความเห็นชอบไปนั้นมาวินิจฉัย เพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีหรือชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่เขียนไว้โดยชัดเจน เช่น จะต้องเจรจาซื้อบ้าน ที่ดินของชาวบ้านให้แล้วเสร็จก่อนที่จะเปิดสนามบินอย่างน้อย ๕ เดือน ซึ่งมาตรการดังกล่าวศาลปกครองกลางเอาไปอธิบายความในการวินิจฉัยไว้ตรงคำวินิจฉัยใด ดังได้กล่าวแล้วคำวินิจฉัยและหรือคำพิพากษาของศาลปกครองกลางในประเด็นดังกล่าวไม่ยอมที่จะกล่าวถึง เสมือนหนึ่งว่าจะวินิจฉัยแต่เฉพาะที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หากแต่ในบางประเด็นที่มีหลักฐานแจ้งชัดกลับไม่กล่าวถึงเสียนั้นชอบด้วยหรือไม่หรือถือได้ว่าตรงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และเป็นธรรมกับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบกระเทือนโดยรอบโครงการสนามบินสุวรรณภูมิเพียงใด

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๖ ข้อความว่า ผู้ฟ้องคดีใคร่ขอคัดค้านการวินิจฉัยและคำพิพากษาดังกล่าว ทั้งนี้ เพราะตรรกะที่ศาลปกครองกลางได้ยกข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงขึ้นมาวินิจฉัยนั้น เป็นการให้ความสำคัญกับระบบการขนส่งทางอากาศและเศรษฐกิจโดยรวม มากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับผลกระทบ ความเดือดร้อนและความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ฟ้องคดีโดยชัดแจ้ง และได้กำหนดทางเลือกในการลดผลกระทบที่ผู้ฟ้องคดีต้องถูกละเมิดสิทธิ อันขัดหรือแย้งต่อเจตนารมณ์ของการจัดตั้งศาลปกครอง และหรือมองเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔ บัญญัติไว้เลย แต่กลับวินิจฉัยไปในทางที่เห็นแต่คุณค่าทางเศรษฐกิจเป็นที่ตั้งอันเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นบริษัทมหาชนที่ใช้อำนาจรัฐในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์เป็นสำคัญ

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๑๗ บรรทัดที่ ๑๓ ข้อความว่า ซึ่งศาลปกครองควรที่จะพิจารณาได้สวนเพื่อสร้างสมดุลหรือให้ความเป็นธรรมต่อชาวบ้านผู้ทรงสิทธิและหรือผู้ฟ้องคดีที่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้อำนาจรัฐของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าวเสีย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ก็ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย หาใช้อำนาจเหล่านั้นเป็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่คิดอยากจะทำกรทำการใด ๆ ตามอำเภอใจโดยไม่สนใจความทุกข์ ความเดือดร้อนและความเสียหายของชาวบ้านหรือผู้ฟ้องคดีอย่างไรก็ได้นั้นหาชอบด้วยไม่

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๑๙ บรรทัดที่ ๑๕ ข้อความว่า นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างและศาลปกครองกลางได้นำอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๔๔ มาประกอบในคำวินิจฉัยเพื่อช่วยสร้างน้ำหนักและความน่าเชื่อถือในคำพิพากษาของศาลนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการนำอนุสัญญาระหว่างประเทศมาประกอบในคำวินิจฉัยที่ไม่ครบถ้วน ไม่สมดุล และไม่ให้ความเป็นธรรมต่อชาวบ้านและหรือผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีและศาลปกครองกลางเลือกที่จะนำเอาอนุสัญญาระหว่างประเทศบางฉบับมาใช้กล่าวอ้างและวินิจฉัยเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกฟ้องคดีฝ่ายเดียว แต่ละเลยอนุสัญญาระหว่างประเทศบางฉบับที่มีศักดิ์และศรีเทียบเท่ากันในประเด็นพิพาทในคดีนี้ มาประกอบการวินิจฉัยให้เป็นธรรม โดยเฉพาะปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ไทยเป็นภาคี

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๙ ข้อความว่า ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนหลากหลายข้อที่กำหนดหรือบัญญัติดังกล่าวนี้ เหตุใดศาลปกครองกลางจึงไม่หยิบยกหรือนำมาประกอบการวินิจฉัยเชกเช่นกับการนำอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๔๔ มาประกอบในคำวินิจฉัย หรือหากนำมาแล้วจะไปลดทอนน้ำหนักของคดีในส่วนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ลงเยี่ยงนี้จะถือว่ามีความเป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านได้อย่างไร

คำอุทธรณ์หน้าที่ ๒๓ บรรทัดที่ ๘ ข้อความว่า คำวินิจฉัยดังกล่าวศาลปกครองกลางยังย่ำอยู่กับที่ มาโดยตลอด ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีรับรู้ประเด็นความเดือดร้อนและเสียหายของชาวบ้านโดยรอบสนามบินสุวรรณภูมิมาโดยตลอดนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มาจนถึงปัจจุบันเกือบ ๘ ปีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เคยคิด

ที่จะนำประเด็นปัญหาเหล่านี้ไปปรับแก้ตารางการบินที่จะต้องประชุมกันทั่วโลกทุก ๒ ครั้ง ในหนึ่งปีเลย หรือเหตุใดสนามบินประเทศที่เขาเจริญแล้ว เช่น สนามบินฮีทโธรว์ ประเทศอังกฤษ สนามบินนาริตะ ประเทศญี่ปุ่น เขาจึงสามารถกำหนดให้ช่วงเวลาตั้งแต่ช่วงเวลา ๒๒ นาฬิกา ถึงเวลา ๕ นาฬิกา ของทุกวัน เป็นช่วงเวลาที่ยกเว้นห้ามทำการบินได้ หรือว่าประเทศเหล่านั้นด้อยพัฒนามากว่า ยากจนกว่า หรือไม่มีระบบคุ้มครองสิทธิ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้อยไปกว่าประเทศไทย ประเด็นปัญหานี้ผู้ถูกฟ้องคดีควรที่จะนำประเด็นปัญหาไปกำหนดตารางบินใหม่ได้ทุก ๆ ๖ เดือนมาตั้งแต่เริ่มกรณีพิพาทแล้ว หากต้องการที่จะปกป้องคุณภาพชีวิตของคนไทยเป็นที่ตั้งและศาลปกครองก็มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไปเริ่มกระบวนการจัดตารางบินให้เหมาะสมเพื่อปกป้องและคุ้มครองคุณภาพชีวิตของคนไทย ที่ต้องได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญกำหนดได้โดยไมยาก หากแต่ศาลปกครองกลับมองว่าผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยนิด (ทั้ง ๆ ที่มีชาวบ้านนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองในกรณีใกล้เคียงกันนี้ แล้วกว่าสามพันคนหรืออาจจะมากกว่า หากไม่มีอุปสรรคขวากหนามการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในเรื่องค่าธรรมเนียมนาฬิกา) เมื่อเทียบกับผลประโยชน์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะได้รับ และถ้าการที่ศาลปกครองจะสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไปทำการจัดตารางการบินใหม่ตามคำขอท้ายฟ้องของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองกลางวินิจฉัยว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบการขนส่งและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นแนวคิดของศาลปกครองกลางว่าให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านตาตา ๆ หรือให้ความสำคัญกับประโยชน์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องเพิ่มโบนัสและค่าตอบแทนประจำปีในจำนวนมหาศาลต่อปีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างไม่ทัน

โดยศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งให้รับและส่งคำอุทธรณ์ดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง

๒. ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลปกครองสูงสุดโดยองค์คณะที่พิจารณาพิพากษาคดีพิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ฉบับลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ แล้ว เห็นว่า คำอุทธรณ์อาจเป็นกรณีละเมิดอำนาจศาล จึงได้มีคำสั่งให้แยกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีหมายเลขดำที่ อ.๗๑๓ - ๗๓๒/๒๕๕๘ เพื่อตั้งเป็นคดีละเมิดอำนาจศาลในคดีนี้ โดยกำหนดให้นายศรีสุวรรณ จรรยา (ผู้ถูกกล่าวหา) ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีที่ยื่นคำอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นผู้ถูกกล่าวหา

พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้อยคำในคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ฉบับลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ที่จัดทำโดยผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีและยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว เป็นการกล่าวหาการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองชั้นต้นว่าพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่เป็นกลาง เอื้อประโยชน์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นบริษัทมหาชนที่ใช้อำนาจรัฐในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์เป็นสำคัญ มีลักษณะการเสียดสีการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการ

ศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งข้อความดังกล่าวทั้งหมดไม่ใช้การวิจารณ์การพิจารณาหรือการพิพากษาคดีของศาลปกครองโดยสุจริตด้วยวิธีการทางวิชาการ ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็นการเสียดสีการปฏิบัติหน้าที่และกล่าวหาใส่ความตุลาการศาลปกครองชั้นต้นผู้พิจารณาพิพากษาคดีและศาลปกครองให้ขาดความน่าเชื่อถือเสื่อมเสียชื่อเสียง และถูกดูหมิ่นเกลียดชัง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้จัดทำและลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ และผู้ถูกกล่าวหายื่นคำอุทธรณ์ดังกล่าวเพื่อให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณา จึงเป็นการประพฤติตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาลอันเป็นการละเมิดอำนาจศาลตามมาตรา ๓๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระดับปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และปริญญาโท สาขาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้รับมอบอำนาจหรือผู้แทนในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองหลายคดี แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำแถลงว่าทำคดีโดยมิได้รับค่าตอบแทนในการทำคำอุทธรณ์คำพิพากษา และมีระยะเวลากระชั้นชิด ทั้งอยู่ในช่วงเวลาต้องเครียดจากผลแห่งคำพิพากษา จึงทำให้บางถ้อยคำอาจมีการเสียดสีไม่สุภาพ อีกทั้งได้สำนึกในผลของการกระทำแล้วก็ตาม แต่การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาหากรู้ผิดรู้ชอบว่าสิ่งใดสมควรกระทำหรือไม่สมควรกระทำ

นอกจากนี้ ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำอุทธรณ์ในคดีนี้ภายหลังวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ล. ๑/๒๕๕๘ ลงโทษผู้ถูกกล่าวหากรณีละเมิดอำนาจศาลแล้ว และผู้ถูกกล่าวหาได้ให้คำมั่นสัญญาต่อศาลตามคำแถลง ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ในคดีดังกล่าวว่าจะหมั่นกวาดขันตรวจสอบด้วยความละเอียดรอบคอบถึงถ้อยคำสำนวนความที่จะยื่นต่อศาลในภายหน้าให้เกิดความถูกต้อง ครบถ้วน ถ่องแท้ มิให้เกิดความผิดพลาดทำนองนี้อีก ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องรู้แล้วว่ากรกระทำของผู้ถูกกล่าวหาอาจเป็นกรณีละเมิดอำนาจศาลได้ แต่ผู้ถูกกล่าวหา ก็ได้ใช้ความระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำสำนวนตามที่ได้ทำคำแถลงไว้ต่อศาลแต่อย่างใด เมื่อผู้ถูกกล่าวหายอมรับว่า ในการจัดทำคำอุทธรณ์ผู้ถูกกล่าวหาคัดเลือกเนื้อหาและถ้อยคำจากคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไปก่อนหน้านี้แล้วมาแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดเฉพาะคดีเพิ่มเติม และอ้างว่ารับรู้ถึงความผิดพลาดในการยื่นคำอุทธรณ์ที่ไม่เหมาะสมต่อศาลในคดีเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงจากสนามบินสุวรรณภูมิเมื่อศาลมีคำสั่งลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ นัดได้สวนในคดีหมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๘ ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แต่ผู้ถูกกล่าวหา ก็ได้ดำเนินการแต่อย่างใด เพื่อแก้ไขคำอุทธรณ์ให้เหมาะสมภายหลังจากที่ทราบว่าการนี้อาจเป็นการละเมิดอำนาจศาลได้

ดังนั้น การที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำอุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ด้วยถ้อยคำที่รุนแรงและก่อให้เกิดความเสียหายต่อศาล จึงสมควรลงโทษสถานหนัก โดยสั่งลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหา มีกำหนดหนึ่งเดือนตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และโดยที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ล. ๑/๒๕๕๘ ให้ลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหา มีกำหนด

หนึ่งเดือน และปรับห้าหมื่นบาทโดยให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนดสองปี จึงให้บทลงโทษที่รอการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีนี้ ตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

จึงเห็นสมควรส่งสำนวนคดีให้ประธานศาลปกครองสูงสุดส่งให้องค์คณะอื่นเป็นผู้พิจารณาและสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประธานศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วมีคำสั่งส่งสำนวนให้องค์คณะอื่นเป็นผู้พิจารณาและสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย

ศาลปกครองสูงสุดโดยองค์คณะที่เป็นผู้พิจารณาและสั่งลงโทษพิจารณาแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ศาลควรมีคำสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพียงใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้นำบทบัญญัติที่ถือว่าเป็นการกระทำละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และเมื่อมีการละเมิดอำนาจศาลให้ศาลปกครองมีอำนาจสั่งลงโทษได้ดังนี้ (๑) ตักเตือนโดยจะมีคำดำเนินเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้ (๒) ไล่ออกจากบริเวณศาล (๓) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ วรรคสอง บัญญัติว่า การสั่งลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลพึงใช้อย่างระมัดระวังและเท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี และหากเป็นการสั่งลงโทษตาม (๓) ให้องค์คณะอื่นที่มีใช้องค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเป็นผู้พิจารณาและสั่งลงโทษ มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า ผู้ใดวิจารณ์การพิจารณาหรือการพิพากษาคดีของศาลปกครองโดยสุจริตด้วยวิธีการทางวิชาการ ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล หรือดูหมิ่นศาลหรือตุลาการ และมาตรา ๓๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำการอย่างใด ๆ ดังกล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่ากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล (๑) ขัดขืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลตามมาตรา ก่อนอันว่าด้วยการรักษาความเรียบร้อย หรือประพฤตินั้นไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล...

เมื่อศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาถ้อยคำในคำอุทธรณ์ดังกล่าวแล้ว เห็นว่าถ้อยคำดังกล่าวไม่ใช่การวิจารณ์การพิจารณาหรือการพิพากษาคดีของศาลปกครองโดยสุจริตด้วยวิธีการทางวิชาการตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็นการใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นการกล่าวหาว่าตุลาการศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่เป็นกลาง เอื้อประโยชน์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนที่ใช้อำนาจรัฐในการแสวงหากำไรและผลประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ถ้อยคำดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการกล่าวหาใส่ความและเสียดสีการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองให้ขาดความน่าเชื่อถือ เสื่อมเสียชื่อเสียง และถูกดูหมิ่นเกลียดชัง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้มีการระบุถ้อยคำดังกล่าวในคำอุทธรณ์ โดยผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เรียงและลงชื่อในคำอุทธรณ์และได้มีการยื่นคำอุทธรณ์ดังกล่าว

ต่อศาลปกครองสูงสุด จึงถือเป็นการประพฤตินอกรีตในบริเวณศาลอันเป็นการละเมิดอำนาจศาล ตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบมาตรา ๓๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบกับเมื่อพิจารณา ถึงพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกร้องหาที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ระดับปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และปริญญาโท สาขาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และผู้ถูกร้องหาเป็นผู้รับมอบอำนาจหรือผู้แทน ในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองหลายคดี แม้ในคำแถลงฉบับลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกร้องหา จะอ้างว่ากรณีที่ผู้ถูกร้องหาเคยถูกศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งลงโทษผู้ถูกร้องหาฐานละเมิดอำนาจศาล เป็นคดีหมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ล. ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มาแล้ว ครั้งหนึ่ง และผู้ถูกร้องหา ก็ได้ให้คำมั่นสัญญาต่อศาลตามคำแถลง ฉบับลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ในคดีดังกล่าวว่าจะหมั่นกวดขันตรวจสอบด้วยความละเอียดรอบคอบถึงถ้อยคำสำนวนความที่จะยื่น ต่อศาลในภายหน้า มิให้เกิดความผิดพลาดทำนองนี้อีก ต่อมาผู้ถูกร้องหาได้ทราบคำสั่งลงโทษ ฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นครั้งที่สอง ในคดีหมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ ล. ๒/๒๕๕๙ ซึ่งเป็นคดีเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงจากสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งมีถ้อยคำในทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ ของคดีนี้ตามคำอุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ โดยศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งเป็นคดี หมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ ล. ๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ ให้ลงโทษจำคุก ผู้ถูกร้องหา มีกำหนด ๑ เดือน และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท โดยให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนดระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งเป็นเวลาหลังจากการที่ผู้ถูกร้องหาได้ยื่นคำอุทธรณ์ในคดีนี้

แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากศาลปกครองสูงสุดได้เคยมีคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ล. ๑/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ล. ๑/๒๕๕๘ ลงโทษผู้ถูกร้องหาฐานละเมิดอำนาจศาลครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘ มาแล้วครั้งหนึ่ง และผู้ถูกร้องหา ก็ได้ให้คำมั่นสัญญาต่อศาลตามคำแถลง ฉบับลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ในคดีดังกล่าวว่าจะกวดขันตรวจสอบด้วยความละเอียดรอบคอบ ถึงถ้อยคำสำนวนความที่จะยื่นต่อศาลในภายหน้าให้เกิดความถูกต้อง ครบถ้วน ถ่องแท้ มิให้เกิด ความผิดพลาดทำนองนี้อีก ซึ่งผู้ถูกร้องหา ย่อมต้องทราบผลแห่งคำสั่งดังกล่าวก่อนการยื่น คำอุทธรณ์ในคดีนี้ ผู้ถูกร้องหา จึงควรต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำสำนวน เนื่องจา กการกระทำของผู้ถูกร้องหา อาจเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลได้ แต่ผู้ถูกร้องหา ก็มิได้ ปฏิบัติตามที่ได้แถลงไว้ต่อศาลแต่อย่างใด โดยผู้ถูกร้องหา ยังคงมีการเขียนและยื่นคำอุทธรณ์คดีนี้ ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยมีถ้อยคำที่เป็นการละเมิดอำนาจศาลตามที่ได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น ซ้ำอีก จึงสมควรลงโทษสถานหนัก ตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. ผลคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำสั่งลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหาที่กำหนด ๑ เดือน และปรับ ๕๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากไม่ปรากฏต่อศาลว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับโทษจำคุกฐานละเมิดอำนาจศาลมาก่อนประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นคำแถลง ฉบับลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙ ขอขมาต่อตุลาการศาลปกครองชั้นต้นผ่านมายังศาลปกครองสูงสุด และผู้ถูกกล่าวหาได้แถลงต่อศาลว่าได้สำนึกผิดในผลแห่งการกระทำและได้เข็ดหลาบแล้ว และขออนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาแก้ไขเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ในข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น จึงเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหายังอยู่ในวิสัยที่จะแก้ไขกลับตัวทำในสิ่งที่ถูกต้องได้ จึงสมควรให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้แก้ไขให้ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง จึงมีเหตุอันควรปรานีให้รอกการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด ๓ ปี ตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และเมื่อคดีนี้ให้รอกการลงโทษจำคุกไว้ จึงไม่อาจพิจารณาบทโทษที่รอกการลงโทษไว้ในคดีก่อนเข้ากับโทษในคดีนี้ได้ตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ทั้งนี้ หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ชำระค่าปรับให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๓๗๓๗/๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการออกประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป

กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือที่ ทส ๐๓๐๒/๑๓๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย หรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘ สำหรับความหมายของคำว่า “สิ่งแวดล้อม” มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐที่สนับสนุนให้โรงงานอุตสาหกรรมนำน้ำทิ้งจากการประกอบกิจการโรงงานไปใช้เฉพาะในพื้นที่การเกษตรแทนการปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษจึงขอหารือแนวทางการออกประกาศโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ สามารถกำหนดพื้นที่สำหรับเป็นแหล่งรองรับน้ำทิ้งเป็นการเฉพาะ เช่น กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการทำแป้งที่จะนำไปใช้เฉพาะในพื้นที่เพาะปลูกได้หรือไม่

๒. หากสามารถออกประกาศตามข้อ ๑ ได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ กำหนดให้แหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าว เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำทิ้งใดหรือไม่

๓. นอกจากข้อหารือตามข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อเสนอแนะหรือข้อเสนออย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่

๒. ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมควบคุมมลพิษโดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมควบคุมมลพิษ) และผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติออกประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการให้อำนาจในการกำหนดค่ามาตรฐานน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยมีได้ให้อำนาจในการกำหนดประเภทแหล่งรองรับน้ำทิ้งไว้ ซึ่งการที่บทบัญญัติ มาตรา ๕๕ ดังกล่าวบัญญัติไว้เช่นนี้ ก็เพื่อให้สามารถระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีการบำบัดให้ได้ค่ามาตรฐานการระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยมีได้กำหนดว่าน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษจะต้องเป็นการระบายลงสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้งที่เป็นแหล่งน้ำสาธารณะเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึงอาจมีการระบายน้ำทิ้งที่มีการบำบัดไปยังพื้นที่แหล่งรองรับน้ำทิ้งอื่นที่มีความเหมาะสมนอกเหนือจากแหล่งน้ำสาธารณะก็ได้ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวอาจมีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่แตกต่างกันไป ดังนั้น เพื่อให้ น้ำทิ้งหรือของเสียที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมเป็นไปเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การกำหนดค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่จะปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความชัดเจนว่าเป็นค่ามาตรฐานน้ำทิ้งที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ น้ำทิ้งที่ปล่อยออกมาจะไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อแหล่งรองรับน้ำทิ้งไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ใด ๆ โดยมีการกำหนดค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งบนพื้นฐานของหลักวิชาการ กฎเกณฑ์และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งจะต้องมีมาตรการตรวจสอบและติดตามอย่างสม่ำเสมอโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่กับมาตรการทางกฎหมายด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) จึงเห็นว่า การกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษโดยกำหนดพื้นที่สำหรับเป็นแหล่งรองรับน้ำทิ้งเป็นการเฉพาะโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่อาจกระทำได้

อนึ่ง เมื่อบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้อำนาจในการกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมที่ใช้บังคับอยู่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงทำให้ไม่อาจคุ้มครองหรือรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรเสนอให้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องต่อไป ๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระยาพิชัย